

EKOpraktik

Zbornik okoljskih aktivnosti
sodelujočih šol v kampanji
Pozor(!)ni za okolje 2016/17

EKOpraktik

Zbornik okoljskih aktivnosti
sodelujočih šol v kampanji
Pozor(!)ni za okolje 2016/17

**POZOR(!)NI ZA
OKOLJE**

GOODYEAR

KAZALO

KAZALO	2
SPREMNA BESEDA	3
NAGOVOR AMBASADORJA	5
SEDEM LET SKUPNE OKOLJSKE ZGODBE	6
SLEDI KAMPANJE POZOR(!) NI ZA OKOLJENA SREDNJIH ŠOLAH	7
NAJBOLJŠE PRAKSE DIJAKOV ZA ZMANJŠEVANJE OGLJIČNEGA ODTISA	8
1. Šolski center Slovenj Gradec, Gimnazija Slovenj Gradec	8
2. Gimnazija Moste	10
3. Gimnazija Celje – Center	12
4. Elektro in računalniška šola Velenje	14
5. Tehniški šolski center Maribor	16
6. Šolski center Škofja Loka, Srednja šola za strojništvo	18
7. Ekonomska gimnazija in srednja šola Radovljica	20
8. Gimnazija in ekonomska srednja šola Trbovlje	22
9. BIC Ljubljana, Živilska šola	24
10. Gimnazija Ledina	26
11. Gimnazija Bežigrad	28
12. Srednja gostinska in turistična šola Radovljica	30
13. Šolski center Škofja Loka, Srednja šola za lesarstvo	32
14. Gimnazija Jesenice	34
15. Šolski center Kranj, Strokovna gimnazija in Srednja tehniška šola	36
16. Šolski center Ptuj, Ekonomska šola	38
17. Šolski center Nova Gorica, Biotehniška šola	40
18. Gimnazija Franceta Prešerna Kranj	42
19. Gimnazija Kranj	44
20. Biotehniška šola Maribor	46
21. Gimnazija Jurija Vege Idrija	48
22. Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer	50
SODELUJOČI PARTNERJI	52
KOLOFON	56

Simona Dijak,
vodja kampanje
Pozor(!)ni za okolje,
vodja komunikacij
v družbi Goodyear
Dunlop Sava Tires

SPREMNA BESEDA

» **P**oglobite se v naravo in vse boste razumeli bolje,« je dejal veliki znanstvenik Albert Einstein. Narava govori svoj jezik, vendar če le prisluhnemo, jo lahko slišimo in razumemo. Tako je tudi s pobudami za trajnostni razvoj in odgovorno ravnanje z okoljem: gonilo sprememb smo mi sami. S tem zavedanjem smo v družbi Goodyear Dunlop Sava Tires leta 2010 zasnovali okoljevarstveno kampanjo *Pozor(!)ni za okolje*. Sedem let pozneje z zadovoljstvom opažamo napredek – v mišljenju ljudi, še posebej mladih, ter v zelenih sledih v lokalni skupnosti in okolju.

Priložnost ozaveščanja o pomembnosti varovanja okolja pod okriljem kampanje *Pozor(!)ni za okolje* je tako v zadnjem šolskem letu kampanje 2016/17 prepoznalo 63 partnerskih organizacij, med njimi 33 slovenskih srednjih šol z več kot 16.000 dijaki. Zastavonoše Goodyearovega nacionalnega okoljevarstvenega gibanja so izbrani dijaki, ki smo jih poimenovali EKOninje. Ta zavzeta družčina isto mislečih srednješolcev dokazuje, da gre varovanje okolja z roko v roki z ustvarjalnostjo in inovativnostjo. Pod vodstvom mentorjev, v sodelovanju s partnerji in v družbi Boštjana Gorenca – Pižame jim je uspel ambiciozen premik od besed k dejanjem. Za zmanjševanje ogljičnega odtisa je okoljski duh prevel šolske hodnike in učilnice, šole bogatijo EKOkotički, polni zelenih vsebin in dosežkov, šolska dvorišča krasijo EKOVrtički ... Dijaki so se soočili z EKOizzivi in svoje rešitve predstavili bodočim dijakom na informativnih dnevih in v EKOfilmih, najboljše okoljske prakse pa strnili tudi v poglavjih pričujočega zbornika EKOpaktika.

V družbi Goodyear Dunlop Sava Tires z zadovoljstvom ugotavljamo, da smo v sedmih letih prispevali h krepitvi okoljske zavesti dijakov in spodbudili številne okoljske dejavnosti na šolah. Prepričani smo, da lahko odslej šole in tamkajšnji okoljski ambasadorji v svojem ritmu samostojno nadaljujejo širjenje sporočila o pomembnosti zmanjševanja ogljičnega odtisa na mlajše generacije. Pričujoči zbornik EKOpaktik naj vam bo vir navdiha in opomnik, da mala dejanja množice vodijo v velike okoljske izboljšave. V EKOpaktiku boste našli trajne dokaze, da med nami živijo mladi, ki jim je mar za okolje. In so, kot je dejal Mahatma Gandhi, sprememba, ki jo želijo videti v svetu.

Hvala vsem – dijakom, mentorjem, partnerjem – ki ste soustvarjali kampanjo *Pozor(!)ni za okolje*. Naj bodo naši skupni dosežki spodbuda k nadaljnjim pogumnim korakom v zeleno prihodnost.

LEPO POZDRAVLJE VSI PRIJATELJI NA

NI, EKONINJE IN RAVE!

Veseli me, da sem bil sensei dijakom EKOninjam v letošnjem zadnjem, sedmem letu Goodyearove kampanje Pozor(!)ni za okolje. Malce porejeni Splinter, ki budno spremlja, kaj počnejo njegovi Leonardi, Michelangeli, Rafaeli in tisti ta četrti, ki si jih nikdar ne zapomnim po imenu, vendar jih zato nimam nič manj rad. In priznati vam moram, da me je vse, kar sem videl, presenetilo.

V medijih namreč vse pogosteje beremo, kako lene in neaktivne so mlajše generacije. Kako jih zanima samo še žuriranje in lovljenje lajkov na Facebooku. (Tu se vidi, da ta ogorčena besedila pišejo tisti, ki se jim ne sanja, da so mladi s Facebooka že davno migrirali na Snapchat in najbrž še kakšno drugo platformo, za katero lahko izveš samo, če imaš manj kot 20 let.) Da jim je za težave sveta, ki jih obdaja, prav malo mar. Da je edina stvar, ki jo še premikajo, palec za skrolanje po telefonu.

Moje EKOninje dokazujejo nasprotno. Ne le, da se dijaki zavedajo groženj okolju, ki jih vsakodnevno ustvarja človek, ampak se tudi aktivno borijo proti njim. Včasih so to malenkosti, na katere sploh ne pomislimo. Zakaj bi zapiral vodo, medtem ko si ščetkam zobe, in čemu si ne bi rok obrisal z osemnajstimi papirnimi brisačami, da bodo zagotovo do konca otrte in osušene? Spet drugi se lotevajo težav, ki jih moramo reševati sistemsko v celotni skupnosti. Dijaki podajajo uresničljive predloge, kako zmanjšati ta presneti ogljični odtis, da ne bomo za seboj puščali globokih stopinj, kot bi jaz hodil po metrskem celcu. Kar je glede na globalno segrevanje, ki smo ga zakuhali sami, v naših krajih že skoraj misija nemogoče. Vsaj po nižinah. Kdaj ste si nazadnje sesuli križ, ker ste morali nekaj ur lopatati sneg na dvorišču?

Zato se zavedajte, da je vsak naš trud v smeri zmanjševanja ogljičnega odtisa korak naprej, proti prihodnosti, v kateri se bodo naši vnuki na tej zemljepisni širini še lahko kepali. Proti prihodnosti, kjer se po Tartinijevem trgu v Piranu ne bomo vozili z gliserji in kjer gorenjske gore ne bodo postale vinorodna dežela. Okoljevarstveno vedenje ni zgolj modna muha kot zobanje semen chia ali kodrolistnega ohrovta, marveč nuja, s katero si bo človeštvo zagotovilo nadaljnji obstoj. In vesel sem, da se EKOninje in prijatelji narave tega zavedate. Kajti ravno s svojo aktivnostjo in zgledom lahko pozitivno vplivate na sovrstnike, da bodo tudi samo prestopili v klan EKOninj in smelo zalučali šurikene rešitev v pretečo gmoto ogljične Godzile, ki grozi, da bo pogoltnila svet. Dobro, zdaj že mešam filme, ampak poanta se razume.

Ostanite EKO še naprej.

Vaš okrogli sensei,

Boštjan Gorenc - Pižama,

ambasador kampanje Pozor(!)ni za okolje v šolskem letu 2016/17

SEDEM LET SKUPNE OKOLJSKE ZGODBE

Korenine kampanje *Pozor(!)ni za okolje* segajo v leto 2010. Takrat se je ideja za projekt porodila sodelavcem naše kranjske družbe Goodyear Dunlop Sava Tires. Že tedaj je v podjetju obstajal zgledno urejen sistem pravnega ločevanja odpadkov, doma pa so sodelavci družinske člane le stežka nagovorili k odgovornim okoljskim praksam. Odločitev je bila zato enostavna: prenesti znanje na mlajše generacije, sprva v lokalnem okolju.

Ekipa snovalcev projekta je takrat raziskala področje ozaveščanja mladih o okoljevarstvenih temah v Sloveniji. Ugotovili so, da na tem področju poteka kar nekaj dejavnosti, nihče pa ni posebne pozornosti namenjal dijakom. Razlog je verjetno tičal v dejstvu, da ti veljajo za precej zahtevno ciljno skupino. Imajo namreč že dodobra izoblikovana mnenja in navade, ki jih je težko spremeniti. V družbi Goodyear Dunlop Sava Tires nam je to predstavljalo le še večji izziv, zato smo za ciljno skupino kampanje izbrali srednješolce. Kot pogloblitve cilje kampanje *Pozor(!)ni za okolje* smo določili:

- **ozaveščanje mladih in širše skupnosti o odgovornem odnosu do okolja,**
- **opozarjanje na nepravilnosti pri vsakdanjem odnosu do naravnega okolja ter**
- **spodbujanje k dobrim praksam in razmisleku, kako lahko sami pripomorejo k varovanju okolja.**

Kampanja Pozor(!)ni za okolje se je tako uradno začela 1. junija 2010, ko je na pobudo družbe Goodyear Dunlop Sava Tires 13 partnerskih organizacij z Gorenjske podpisalo zavezo o ozaveščanju mladih o pravilnem ravnanju z okoljem. Partnerji v kampanji smo skupaj zasnovali in izvedli številne dejavnosti, ki so bile sprva osredotočene na pravilno ločevanje in zbiranje odpadkov. Po štirih letih smo kampanjo vsebinsko nadgradili na krovno vsebino zmanjševanja ogljičnega odtisa, ki združuje različna področja varovanja okolja.

Izraz **ogljčni odtis** ponazarja količino izpustov ogljikovega dioksida in drugih toplogrednih plinov v ozračje, za kar so odgovorni tako podjetja in organizacije kot tudi vsak posameznik. Prevelika količina ogljikovega dioksida med drugim vpliva na škodljivo segrevanje ozračja, slednje pa na podnebne spremembe. Posledice teh čutimo že sedaj kot čedalje pogostejše vremenske ujme doma in po svetu, izsuševanje ogromnih zemeljskih površin, taljenje večnega ledu, zviševanje povprečnih temperatur na našem planetu ter dvigovanje gladine morja. Prav zato sta še kako pomembna odgovoren odnos do okolja in aktivno zmanjševanje ogljičnega odtisa. K temu lahko vsak izmed nas pripomore že z nekaj preprostimi koraki:

- **s pravilnim ločevanjem odpadkov,**
- **z recikliranjem in ponovno uporabo,**
- **s preprečevanjem nastajanja odpadkov,**
- **z varčno porabo vode,**
- **z varčno porabo energije,**
- **s trajnostno mobilnostjo,**
- **s trajnostno potrošnjo.**

Na poti k uresničevanju teh korakov v praksi so imeli ključno vlogo **partnerji projekta**. Ti so prek predavanja srednješolcem na zanimiv način približali različne vidike okoljevarstva. Pozabiti ne smemo niti na okoljsko najbolj ozaveščene dijake – **EKOninje**, ki na šolah veljajo za ambasadorje kampanje in odgovornega ravnanja z okoljem. V šolskem letu 2016/17 se je projektu kot glas kampanje pridružil tudi komik, pisatelj in prevajalec **Boštjan Gorenc – Pižama**. Ta je na svoj značilno zabaven, komičen in poučen način nagovarjal dijake EKOninje in vse druge sodelujoče ter pomagal pri ozaveščanju o pomembnosti zmanjševanja ogljičnega odtisa. Zaradi zavzetosti vseh vpletenih je kampanja *Pozor(!)ni za okolje* na šolah in v lokalni skupnosti pustila zelene sledi. Utrinke okoljskega delovanja dijakov lahko najdete na naslednjih straneh zbornika EKOpaktik.

Kampanji Pozor(!)ni za okolje se je v šolskem letu 2016/17 pridružil Boštjan Gorenc – Pižama.

SLEDI KAMPANJE POZOR(!)NI ZA OKOLJE NA SREDNJIH ŠOLAH

Kampanja *Pozor(!)ni za okolje* se je v šolskem letu 2016/17 okrepila kot nacionalno okoljevarstveno gibanje dijakov. Da so slovenske srednje šole na področju okoljskih dejavnosti zelo ambiciozne, je pokazala tudi anketa o okoljskih dejavnostih dijakov,* izvedena med partnerskimi šolami kampanje ob začetku šolskega leta. Nekaj najbolj izstopajočih izsledkov predstavljamo v nadaljevanju.

- Zaradi ambicioznosti dijakov in mentorjev pri izvajanju okoljskih dejavnosti večina šol (89 %) ocenjuje, da je njihova **okoljska odgovornost na visoki ravni**. Šole namenjajo največ pozornosti dejavnostim, s katerimi spodbujajo odgovorno ravnanje z odpadki ter skrbijo za urejeno in čisto okolico.
- **Večina šol (93 %) že ima nameščene koše za ločevanje odpadkov**. Med konkretnimi dejavnostmi za preprečevanja nastajanja odpadkov na šolah so zmanjševanje porabe papirnatih brisač, spodbujanje uporabe skodelic namesto plastičnih kozarcev ter večja uporaba e-gradiv namesto papirja.
- **Šole prirejajo različne zbiralne akcije**. Največ šol se odloča za zbiranje zamaškov (88 %) in baterij (84 %). Temu sledijo zbiralne akcije papirja (68 % šol), dobra polovica šol (56 %) pa zbira električno in elektronsko opremo. Dijaki iz zbranih, odpadnih in naravnih materialov izdelujejo različne izdelke ali jih na ustvarjalne načine ponovno uporabijo.
- **Dve tretjini sodelujočih šol (63 %) spodbujata trajnostno mobilnost**. Dijaki in šolsko osebje težijo k uporabi skupnih prevozov ali javnih prevoznih sredstev, kot sta vlak in avtobus, pri premagovanju kratkih razdalj pa se na pot podajo peš ali s kolesom.
- **Ozaveščanje o trajnostnem gospodarjenju z vodnimi viri** prav tako ostaja visoko na lestvici prioritete letošnjih šol, saj kar 89 % šol letos izvaja dejavnosti na tem področju. Dijaki računajo vodni odtis ter izvajajo kemijsko, fizikalno in mikrobiološko analizo vzorcev vode.
- **Dve tretjini šol (63 %) spodbujata zmanjševanje porabe energije**. Dijaki izvajajo meritve osvetljenosti in glede na rezultate prižigajo in ugašajo luči. Hkrati po uporabi izklapljajo elektronske table in naprave. Šole si prizadevajo zamenjati računalnike in druge naprave z energijsko varčnejšimi različicami. Dijaki so pozorni tudi na pravilno prezračevanje in s tem uravnavanje temperature v šolskih prostorih.

Več o izsledkih ankete o okoljskih dejavnostih dijakov lahko preberete na spletni strani kampanje: <http://www.pozornizaokolje.si/novice/kreativnost-okoljsko-osvescenih-dijakov-stare-kravate-za-ro>.

*Anketa o okoljskih dejavnostih dijakov v šolskem letu 2016/2017 je bila s pomočjo spletnega vprašalnika izvedena v okviru okoljevarstvenega projekta Pozor(!)ni za okolje (november 2016; N = 27). Analizo je pripravila ekipa kampanje Pozor(!)ni za okolje pod okriljem nosilke projekta, družbe Goodyear Dunlop Sava Tires.

ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, GIMNAZIJA SLOVENJ GRADEC

Na Gimnaziji Slovenj Gradec že nekaj let na različnih področjih sodelujemo z Ekološkim društvom Slovenj Gradec. Z veseljem smo se pridružili kampanji *Pozor(!)ni za okolje* in si izbrali nekaj dodatnih izzivov. Na okoljsko časovnico šolskega leta 2016/17 smo zapisali številne dejavnosti, med drugim: novoletni *Vzemi in daruj*, sejem rabljenih stvari z delavnicami reciklaže in obdarovanjem otrok iz VVZ Slovenj Gradec, zbiranje plastičnih pokrovčkov, papirja, plastenk, kartuš in baterij, sodelovanje s Komunalo Slovenj Gradec in Družbo za ravnanje z odpadki Kocerod ter recikliranje starih sedežnih garnitur.

Ko iz odpadnega olja nastane RESvečka

Povezali smo se s podjetjem Bokri d. o. o. ter Ekološkim društvom Slovenj Gradec. Ob različnih priložnostih smo za dijake, obiskovalce in občane izvajali delavnice, na katerih smo iz

• EKOninje:

Tinkara Ošlovnik, Hana Klančnik,
Lara Jeromel, Metka Založnik,
Luka Krištofelc

• Mentorice:

Zuhra Horvat, Bernarda Petrič,
Almira Rogina

odpadnega jedilnega olja izdelovali ambientalne dišeče svečke – RESvečke. V ta namen nam je Komunala Slovenj Gradec podarila gospodinske zbiralnike odpadnega olja.

Delavnica za devetošolce

Spodbujali smo podpis Svečane zaobljube

V maniri prihajajoče evropske direktive o omejitvi porabe tankih plastičnih nakupovalnih vrečk smo se odločili ukrepati v lokalni skupnosti. Uporaba plastičnih vrečk je tako narasla, da v povprečju na svetu uporabimo

okoli milijon novih vrečk vsako minuto. Ker Slovenj Gradec praznuje že 750 let od prve omembe in spodbuja razne aktivnosti v počastitev te obletnice, smo se odločili, da na informativnih dnevih februarja 2017 podpremo širjenje zavesti o uporabi trajnih vrečk z delavnicami in podpisovanjem Svečane zaobljube: <http://matvoz.com/zaobljuba/>.

V sklopu naše akcije smo se povezali z Ekološkim društvom Slovenj Gradec, ki je pod vodstvom članice društva gospe Marte Kac priredila delavnice izdelave trajnih vrečk brez šivanja iz starih majic. S podpisom zaobljube se lahko naši akciji pridruži vsakdo, tudi bralci pričujočega EKOzbornika.

Nadaljevali smo izvajanje projekta **Vzemi in daruj knjigo**

Projekt smo začeli že leta 2014, ko smo v rabljenem hladilniku, postavljenem v Slovenj Gradcu, vzpostavili brezplačno knjižnico. Ljudje vanjo prinašajo in odnašajo knjige v samem mestnem jedru. V sklopu projekta smo takšne hladilnike zagotovili na več lokacijah v Slovenj Gradcu. Obiskovalci in meščani si s knjigami lahko postrežejo v samem mestnem jedru, Vzgojno

Novoletna delavnica izdelave trajnih vrečk iz starih majic brez šivanja za dijake programa Trgovcev

varstvenem zavodu Slovenj Gradec, na Gimnaziji in Srednji zdravstveni šoli Slovenj Gradec ter Srednji šoli Slovenj Gradec in Muta, na obeh osnovnih šolah, v podjetju Kocerod ter ob vhodu v Mladinski kulturni center Slovenj Gradec. Leta 2015 je podjetje Gorenje Group projekt prevzelo pod imenom *Branje za znanje*. Ohišja svojih retro hladilnikov so ponudili širom po Sloveniji.

Prva brezplačna knjižnica v mestnem jedru

GIMNAZIJA MOSTE

Na Gimnaziji Moste s pomočjo kampanje *Pozor(!)ni za okolje* dijake in obiskovalce šole opozarjamo na nepravilnosti pri vsakdanjem odnosu do okolja. Spodbujamo jih k razmisleku o tem, kaj lahko pri sebi spremenijo, da izboljšajo okolje, v katerem živijo. V šolskem letu 2016/17 smo si zadali izziv, povezati Gimnazijo Moste z bližnjo okolico in puščati sledi v srcih ljudi ter jih ozaveščati o odgovornem ravnanju z okoljem. Že sama misel vpliva na naše izgovorjene besede, ki sčasoma lahko postanejo naša dejanja in kasneje naš značaj.

Pri učencih smo želeli spodbuditi kreativnost in ustvarjalni duh, zato smo pripravili natečaj za likovno pesem oz. slogan. Naš namen je bil ozaveščanje učencev o pomenu varovanja

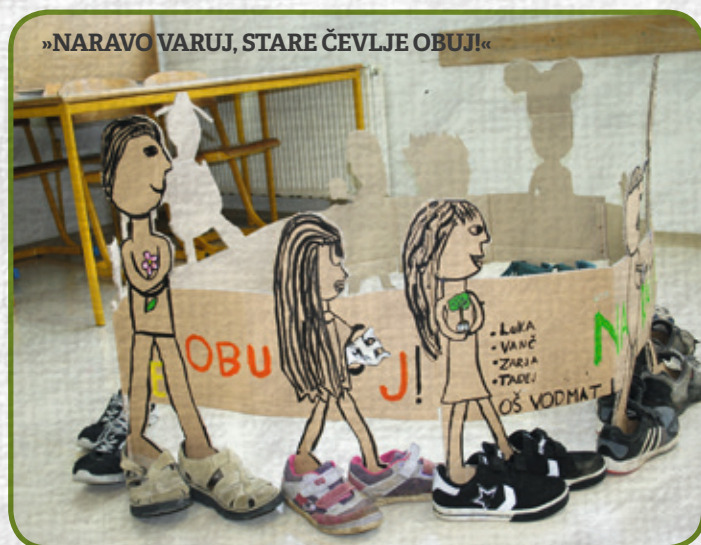
• EKOninje:

Anika Arh, Julija Brglez, David Češek, Simona Krstič, Nika Matjašič, Anže Petric, Maja Zmijanac

• Mentorja:

Mojca Orel in Bojan Golc

narave, razvijanje vrednot, kot so prijateljstvo, srčnost, ljubezen, spoštovanje, skrb za druge in okolje ter popularizacija trajnostnega odnosa do lokalnega okolja – Ljubljane.

Nagrajeni izdelki

S prispelimi izdelki smo pripravili razstavo, ki smo jo odprli s prireditvijo Zmanjšaj ogljični odtis in zariši v srca EKOodtis. Program so vsebinsko obarvali raper Rok Trkaj ter komika Sašo Stare in Rok Bohinc. Hkrati nam je Jurij Dreo, strokovni sodelavec Laboratorija za kognitivno nevroznanost, pokazal 16-kanalno EEG-napravo.

Z njo je med samo predstavo meril elektromagnetni signal, ki je posledica nevronske električne aktivnosti. Gostili smo tudi Natašo Jazbinšek Seršen, vodjo Oddelka za varstvo okolja na Mestni občini Ljubljana, ki se je s svojim nagovorom dotaknila naših src in vplivala na zavest dijakov in učencev ter mentorjev in drugih obiskovalcev.

Utrinki s prireditve

Sporočilo EKOninj Gimnazije Moste **ZMANJŠAJ OGLJIČNI ODTIS IN ZARIŠI V SRCA EKOODTIS**

*Zemlji pusti čim manjši ogljični odtis,
zato zariši v srca EKOodtis.
Ustvarjaj in do okolja odgovorno ravnaj,
zato na svoje misli, čustva pazi,
tak utegne postati ti značaj.
Začni pri sebi spreminjat' svet,
s svojim zgledom puščaš sled.
Ne pozabi,
da ogljični odtis je tebe in
tvojih vrednot opis.*

GIMNAZIJA CELJE – CENTER

V šolskem letu 2016/2017 smo na Gimnaziji Celje – Center posvetili pozornost varčevanju z električno in toplotno energijo ter vodo, izvajali tedenske čistilne akcije in ločeno zbirali odpadke. Preuredili smo naš EKO kotiček. V decembru smo izpeljali akcijo Iščem novega lastnika. V avli šole je tako potekala izmenjava rabljenih, a ohranjenih oblačil.

Dijake smo ozaveščali o smotrnem potrošništvu, saj v Sloveniji letno zavržemo 17.000 ton odpadnega tekstila. Na ekološki način se ga predela samo 15 odstotkov. Preostanek konča na odlagališčih, kar predstavlja veliko obremenitev za okolje, saj je tekstil zaradi svoje sestave slabo razgradljiv. Poleg tega pri njegovi razgradnji nastaja metan, ki je 21-krat močnejši povzročitelj segrevanja ozračja kot ogljikov dioksid. Vsa oblačila, ki niso našla novega lastnika, smo podarili Karitasu. Dijaki so se na akcijo izjemno pozitivno odzvali.

• EKOninje:

Brigita Golouh, Mija Hrovat,
Maša Klajnšek, Klara Urlep,
Adrijana Dečman, Klara Zalokar

• Mentorica

Smiljana Adamič Vasič

Novourejeni EKO kotiček

Ekološki otok in EKO kotiček

EKOninje, ki so sodelovale v akciji Iščem novega lastnika.

Pri ozaveščanju dijakov smo se povezale s Centrom ponovne uporabe Vojnik.

ŠOLSKI CENTER VELENJE, ELEKTRO IN RAČUNALNIŠKA ŠOLA

Sodelovanje naše šole v kampanji *Pozor(!)ni za šokolje* za našo šolo pomeni ustvarjelen način ozaveščanja učencev, učiteljev in drugih o tem vedenju, ki lahko škodi našemu okolju. S skupnimi močmi poskušamo spodbuditi odgovornejše ravnanje in v okolju pustiti pozitiven odtis. Dijaki smo se v šolskem letu 2016/17 osredotočili predvsem na zbiranje starega papirja in predstavitev sistema Bicy ter primerjavo kolesarjenja z drugimi prevoznimi sredstvi.

Spodbujali smo souporabo koles

V nalogi smo se osredotočili na ekonomično prevozno sredstvo – kolo. Naš cilj je bil dijakom približati kolesarjenje za premagovanje krajših poti. Ugotovili smo, da bi številni dijaki uporabili kolo, če bi jim omogočili enostaven dostop do sistema izposoje koles Bicy, ki sicer deluje v Velenju. Sistem uporabnikom omogoča izposajo koles na eni postaji in vračilo na drugi. Vseh postaj v Velenju je 14.

• EKOninje:

Franci Klavž, Janez Korenjak

• Mentorja

Mojca Ošep, Miran Špička

Ugotovili smo, da je uporaba samopostrežnih koles na naši šoli zelo priročna predvsem za transport z lokacije, kjer imamo teoretični pouk, do mesta, kjer imamo prakso. Potnik namreč z navadnim kolesom za en kilometer poti v ozračje odda le 21 gramov ogljikovega dioksida, medtem ko z avtom za isto razdaljo povzročimo izpust 271 gramov ogljikovega dioksida.

Priredili smo EKODan

Na EKODnevu smo letos želeli dijake tako ozaveščati kot tudi povabiti k sodelovanju v konkretni okoljski dejavnosti. Tako smo organizirali čistilno akcijo v okolici naše šole. Dijaki so prisluhnili tudi predavanju o podnebnih spremembah, ki ga je imel dr. Matej Ogrin iz društva CIPRA. Kako varčevati z energijo preko energetske sanacije stavb, je dijake seznanil Cveto Fendre. Ogledali smo si tudi degradirano okolico Šaleških jezer, ki jo je povzročilo rudarstvo.

Organizirali smo zbiralno akcijo starega papirja

Organizirali smo zbiralno akcijo papirja. Zabojniki za zbiranje starega papirja so bili postavljeni pri vhodu v šolo. Dijaki, ki so prinesli papir, so se javili varnostniku, ta pa jih je popisal ter napisal težo papirja, ki so ga prinesli. Dijake smo tako hoteli spodbuditi k ločevanju odpadkov in reciklaži.

TEHNIŠKI ŠOLSKI CENTER MARIBOR

Na Tehniškem šolskem centru Maribor se vse leto trudimo ohranjati čisto in zdravo okolje. Z različnimi dejavnostmi si prizadevamo za zmanjšanje ogljičnega odtisa. V EKOkotičku vse leto zbiramo papir, zamaške, kartuše, baterije, igrače in elektronsko opremo. Z uporabo elektronskega gradiva smo zmanjšali porabo papirja, z novimi pitniki pa smo precej zmanjšali količino plastenk.

Okolico šole smo v šolskem letu 2016/17 polepšali z drevesi, s cvetličnimi gredicami in sončno uro. Zadali smo si EKOizziv: odgovorno ravnanje s hrano. Naša partnerska organizacija SNAGA Maribor nam je pomagala pri izvedbi dneva slovenske hrane. Spomladi 2017 smo izvedli več čistilnih akcij ter aprila pripravili prireditev in razstavo, posvečeno dnevu Zemlje.

Ob dnevu slovenske hrane, ki je bil 18. novembra 2016, smo organizirali številne dejavnosti:

• EKOninje:

Aleš Črešnar, David Novak, Tomo Flis, Tadej Knez, Luka Haložan, Jože Hergan, Blaž Pečenik.

• Mentorica:

Irena Weissensteiner

- priredili smo predavanja in delavnice o prehrani najstnikov, slovenskem medu in odgovornem ravnanju s hrano;
- izdelali smo brošuro o zeliščih in knjižico receptov za jedi iz ostankov hrane;
- izdelali smo ozaveščevalne plakate;
- zagotovili smo malico za vse dijake.

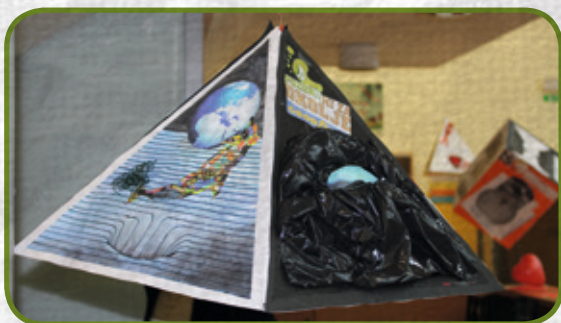
Decembra smo iz odpadnih materialov izdelali veliko EKOSmrečic in z njimi okrasili šolo.

Spomladi smo se lotili čiščenja okolice šole.

Na ploščadi pred šolo smo postavili sončno uro.

Svoje okoljske dejavnosti smo na informativnem dnevu februarja 2017 predstavili devetošolcem. Seznanili smo jih z ukrepi, s katerimi lahko pomagajo zmanjšati ogljični odtis.

ŠOLSKI CENTER ŠKOFJA LOKA, SREDNJA ŠOLA ZA STROJNIŠTVO

V Srednji šoli za strojništvo na Šolskem centru Škofja Loka že več let sodelujemo v projektu *Pozor(!)ni za okolje*, saj želimo dijakom približati okoljsko problematiko in jih spodbuditi k zmerni porabi virov ter aktivnemu sodelovanju pri ohranjanju okolja. Odpadki so velik problem tako v svetu kot v Sloveniji, zato smo se v šolskem letu 2016/17 posvetili predvsem njihovem recikliranju.

Kako pravilno reciklirati e-odpadke?

Z EKOninjami smo po ogledu šole hitro ugotovili, da dijaki odpadke reciklirajo, ampak pogosto nepravilno. Na smetnjake smo zato namestili nove, jasnejše napise in ponovno izvedli akcijo zbiranja plastičnih zamaškov. Velik problem so tudi vse številčnejši

• EKOninje:

Kiro Ivanov, Adis Rekanović,
David Likar, Benjamin Prosenc

• Mentorici:

Eva Rešek, Vesna Potočnik

elektronski odpadki. Da bi okrepili znanje o recikliranju elektronskih odpadkov, smo se povezali z mladinsko mrežo MaMa in družbo ZEOS, kjer so za nas izvedli izobraževalno delavnico o recikliranju e-odpadkov z naslovom *E-odpadki in naše okolje*.

E-odpadke pobiraj in e-cikliraj za čisto okolje, da bomo vsi dobre volje!

Iz odpadnega smo izdelali okrasni papir

Na šoli spodbujamo ustvarjalnost dijakov, zato smo se lotili postopka reciklaže papirja. S preprostimi pripomočki iz domače kuhinje smo že uporabljeni papir predelali v nov, okrasni papir. Z rezultatom smo bili zadovoljni, čeprav nam manjka še nekaj vaje.

Ko plastične vrečke postanejo ovitek za telefon

Poiskali smo način, kako reciklirati plastične vrečke, ki se nam kopičijo doma. S pomočjo toplotne obdelave smo plastične vrečke spojili v obstojen material, iz katerega smo izdelali denarnice in ovitke za telefon.

EKONOMSKA GIMNAZIJA IN SREDNJA ŠOLA RADOVLJICA

Kampanja Pozor(!)ni za okolje nas je spodbudila k osveščanju o onesnaževanju okolja in načinih njegovega varovanja. Dijaki si lahko vsak dan ogledajo EKO kotiček, kjer smo predstavile nekaj dejstev o varovanju okolja. Zbirale smo rabljena oblačila in igrače, ki smo jih odnesle na Rdeči križ. Iz odpadnih vrečk smo izdelale rožice za dan žena. V toaletnih prostorih smo nalepile nalepke, ki opozarjajo na čezmerno uporabo papirja.

Zbiranje oblačil in igrač

Naš največji projekt je bil zbiranje igrač in oblačil, ki jih dijaki in zaposleni ne potrebujejo več. Odziv je bil več kot odličen. Zbrani tekstil smo odnesli na Rdeči križ v Radovljici, da bodo oblačila razveselila pomoči potrebne.

• EKOface:

Sara Gorinjac, Karmen Ličef, Klara Grilc, Karin Komar, Tanja Železnik, Manja Golmajer

• Mentor:

Uroš Pikec

*Kdor oblek preveč ima,
naj jih rajši drugim da,
kot da vrže jih v smeti ...
Hej, ljudje, no, k pameti!*

*Tu smo mi, ki se borimo,
da zanamcem priskrbimo
čisto vodo, zemljo, zrak.
Tudi ti postani tak!*

EKO rožice za dan žena

Da bi izdelale EKO rožice, smo doma poiskale odpadne vrečke, iz katerih so kasneje nastali cvetovi. Iz žičk, ki jih nismo več potrebovale, smo izdelale steblo. Izdelke smo podarile zaposlenim ženskam na naši šoli, ki so bile majhne pozornosti zelo vesele.

Informativni dan

V okviru informativnih dni na naši šoli smo EKOninje obiskovalcem predstavile okoljske izzive in kampanjo Pozor(!)ni za okolje. Seznanile smo jih s svojimi dejavnostmi na šoli in za konec postavile še nagradno vprašanje.

Nalepke v toaletnih prostorih

V okviru informativnih dni na naši šoli smo EKOninje obiskovalcem predstavile okoljske izzive in kampanjo Pozor(!)ni za okolje. Seznanile smo jih s svojimi dejavnostmi na šoli in za konec postavile še nagradno vprašanje.

Čistilna akcija

V povezavi z Občino Radovljica smo na šoli izvedli čistilno akcijo. Dijaki smo se nadihali svežega zraka, prav tako pa je po čiščenju zadihalo okolje.

GIMNAZIJA IN EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA TRBOVLJE

Ko smo v šolskem letu 2016/17 ponovno sedli v šolske klopi, smo takoj začeli iskati šolske EKOambasadorje. Dijaki smo pokazali veliko motivacije in se dejavnosti lotili z precejšnjo vnemo. Svoj okoljski prispevek smo izkazali s pozitivnim pristopom do varovanja okolja, z ločevanjem odpadkov in s spodbujanjem drugih dijakov na šoli k okoljsko prijaznejšemu ravnanju. Dober okoljski glas smo s sodelovanjem v okoljskih akcijah širili tudi zunaj šole. Želimo si, da bi nas čim več postalo EKOambasadorji, pa ne le na papirju, ampak da bi dnevno udeleževali parole kampanje *Pozor(!)ni za okolje*.

Šolsko leto 2016/2017 smo aktivno začeli že v tednu mobilnosti, ko smo zasnovali odmevno akcijo *Dan brez avtomobila* in se v šolo odpravili peš. Idejni vodja akcije je bila ena izmed profesoric, udeleženci pa skoraj vsi, ki so bili mobilno sposobni. Za pot so nekateri potrebovali tudi več kot eno uro. Čeprav nas je na koncu poti čakal pouk, smo bili zastavljeni nalogi kos.

V okviru evropskega tedna zmanjševanja odpadkov smo v sodelovanju z Javnim podjetjem Komunala Trbovlje 25. novembra v mestnem

• EKOninje:

Neža Hernaus, Špela Cestnik,
Patricija Kočnar, Luka Medvešek,
Til Šiles, Matic Hriberšek

• Mentorja:

Aleksander Medveš,
Katarina Bola Zupančič

parku izvedli naslednjo akcijo: pet kubičnih metrov velik kontejner smo napolnili s 157 kilogrami odpadne embalaže in ga opremili z ozaveščevalnimi gradivi. Mimoidočim smo podali tudi praktične napotke, kako lahko sami zmanjšajo količino odpadne embalaže, ter jih povabili, da na spletu izpolnijo dnevnik odpadne embalaže. Poleg tega smo zastavljali tudi nagradna vprašanja o odpadkih, sodelujoči pa so v skrbi za zmanjševanje nastajanja odpadkov prejeli nakupovalno vrečko za večkratno uporabo.

Izdelali smo solarno pečico

Kanček ustvarjalnosti, velika merica iznajdljivosti, škatla za pico in aluminijasta folija. To so glavne sestavine naše solarne pečice.

Analizirali smo prst

V času informativnega dneva smo k čistejšemu okolju prispevali tudi z analizami prsti. Poleg njenih osnovnih značilnosti smo ugotavljali vsebnost fosfatov, nitratov, nitritov, kalcija ... ter spoznavali, kako v mestnem okolju s tem prvobitnim delom narave prevečkrat sramotno ravnamo. Tudi lanskoletna razstava ni ostala neopažena.

Ustvarili smo EKOfilm

Naše najodmevnejše aktivnosti smo ves čas snemali. Večino posnetkov smo ustvarili po informativnih dnevih kar na hodnikih naše šole. Prav tu smo vse šolsko leto spodbujali odgovorno ravnanje z okoljem in se ob tem zabavali. Zadovoljni, z novimi izkušnjami in znanjem bomo štafeto palico predali naprej – novi generaciji EKOambasadorjev. Verjamemo, da nam bo s skupnimi močmi uspelo živeti v duhu kampanje *Pozor(!) ni za okolje!*

BIC LJUBLJANA, ŽIVILSKA ŠOLA

Učitelji in dijaki že več let sodelujemo v kampanji Pozor(!)ni za okolje, kar nam vedno znova predstavlja izziv in posebno poslanstvo. Okolje je dobrina, ki jo mora vsak varovati po svojih najboljših močeh, saj bo le tako na voljo tudi našim potomcem. Naša šola se celovito ukvarja z dejavnostmi, kot so samooskrba, zbiralne akcije, izdelava lastnih proizvodov, zmanjševanje odpadkov in količine embalaže ter osveščanje dijakov, zaposlenih in lokalne skupnosti. V letošnjem letu smo posebno pozornost namenili zbiranju, odlaganju in ponovni uporabi e-odpadkov.

Celoletne aktivnosti šole

S projektom in skrbjo za okolje, v katerem delujemo, smo zgled tako dijakom kot zaposlenim. Različne dejavnosti v okviru projekta so nam prinesle obilo zabave,

• EKONinje:

Nika Zgonec, Maja Kržin, Tadeja Judež, Tine Mlakar, Tjaša Per, Ana Štebljaj, Mojca Bozja, Manca Gerčar

• Mentorice:

Milena Hrovat, Petra Mole, Alenka Sedlar Špehar, Marija Vidmar

kreativnosti, druženja in ustvarjalnih trenutkov, ki smo jih prikazali z mesečnimi aktivnostmi na informacijski tabli EKO kotiček.

Novembra smo se koordinatorji in EKONinje odločili, da dijake in zaposlene osveščamo in opozarjamo o ravnanju z nevarnimi e-odpadki.

Z dijaki smo si ogledali film Resnice o sijalkah. Hkrati smo na šoli organizirali zbiralno akcijo nevarnih e-odpadkov. Z željo po množičnem

odzivu tako dijakov kot zaposlenih smo z družbo ZEOS, katere glavna dejavnost je zbiranje tovrstnih odpadkov, organizirali ogled multimedijskega vozila, v katerem je v celoti predstavljen proces zbiranja in ravnanja z e-odpadki in odpadnimi baterijami. K zbiralni akciji smo privabili tudi starše in lokalne prebivalce.

Decembra so mentorji projekta EKOninje spodbudili, da so dijakom v razredih predstavljali projekt šolskih vrtov. Dijaki, zaposleni in lokalni prebivalci so zbirali avtohtona semena rastlin, ki so bila razstavljena na dnevu odprtih vrat. Semena smo spomladi posejali na šolskem vrtu, z odpadnimi sijalkami pa smo okrasili novoletno jelko.

Januarja so bila na dnevu odprtih vrat rdeča nit semena, pridobivanje olja iz semen in proizvodnja biodizla iz odpadnega olja. Izvedena je bila akcija zbiranja avtohtonih domačih semen, ki so se je udeležili dijaki, učitelji in okoliški prebivalci. Spomladi smo iz semen vzgojili sadike in jih posadili na šolskem vrtu.

Februarja smo se pripravljali na EKObum predstavitev. Na informativnem dnevu smo v zgibanki predstavili sijalke in ukrepanje ob razlitju varčne sijalke.

Iz sijalk smo izdelovali uhane, iz starih plakatov pa darilne škatlice. Prikazali smo sestavo mobilnih telefonov in njihovo ponovno uporabo. Odpadne žarnice smo uporabili za izdelovanje vazic, okraskov in kemijske poskuse. Bodočim dijakom smo prikazali tudi proizvodnjo biodizla.

V šolskem letu 2016/17 smo praznovali 150 let Gimnazije Ledina. Ponosni smo na množico dejavnosti, ki potekajo na šoli. Na vzgojno-izobraževalnem področju prav s pomočjo kampanje *Pozor(!)ni za okolje* in projektov *Ekošole* pri dijakih razvijamo kritičnost do okolja, narave in samega sebe.

Organizirali smo okroglo mizo

V sklopu praznovanja obletnice šole smo priredili okroglo mizo o okoljskih aktivnostih naše šole, ki je potekala 20. oktobra 2016. V pogovoru so sodelovali: nacionalna ekokoordinatorica za srednje šole mag. Darja Silan, vodja Goodyearove kampanje *Pozor(!)ni za okolje* Simona Dijak, mag. Tomaž Ogrin z Instituta Jožef Stefan in dve dijakinji tretjega letnika. Debata je potekala v sproščenem vzdušju z izmenjavo strokovnih in življenjskih izkušenj.

Priredili smo EKODan

V okviru **EKOdneva**, ki se je odvil **21. oktobra 2016**, smo organizirali delavnice in predavanja, v katere smo vključili dijake in učitelje naše šole. Pri izvedbi smo se tematsko navezali na predmetnike in se povezali z lokalno skupnostjo in partnerskimi organizacijami. Dijaki so izdelovali stvaritve iz plastenk, spoznavali pasti energijskih pijač in prisluhnili raznim predstavitev. Med drugim so se odpravili na ogled družbe Goodyear Dunlop Sava Tires, ki je pobudnica in nosilka kampanje *Pozor(!)ni za okolje*.

Opozarjali smo na nevarnosti kajenja

Ob svetovnem dnevu brez cigarete smo na Gimnaziji Ledina razmišljali o škodljivih posledicah kajenja. Kjer je volja, je tudi pot. V tem duhu smo pozornost namenili tudi spodbudam za opustitev kajenja.

• EKOninje:

Maša Andoljšek, Katarina Klim,
Eva Petrič, Ela Tekavec, Brina Vadnjal,
Nika Zajc

• Mentorice:

Nika Cebin, Bojana Petrin,
Petra Špiletič Latin

Dijaki so se udeležili mednarodne izmenjave

Med 17. in 21. oktobrom 2016 je potekal teden mednarodne izmenjave dijakov z nizozemskimi srednješolci na temo hrane in trajnosti (Erasmus+ (KA2): Food and sustainability). Na šoli smo se osredotočili na lokalno in sezonsko pridelano sadje, predvsem na jabolka.

Stvaritve iz sadja

Skrivnostna moč oljke

Na informativnem dnevu se nam je pridružil Boštjan Gorenc – Pižama

V okviru informativnih dnevov, 10. in 11. februarja 2017, smo obiskovalcem predstavili različne okoljske aktivnosti, ki potekajo na šoli. Gimnazijce in njihove spremljevalce je nagovoril tudi Boštjan Gorenc – Pižama in se z njimi sprehodil po sledih našega delovanja – vse od mednarodne ekskurzije v Toskano, kjer smo spoznavali lastnosti ekološko pridelanega oljčnega olja, do kemijske učilnice, kjer s pomočjo tekočega dušika nastaja tradicionalni ledinski sladoled.

Obiskovalci so se seznanili z zanimivostmi o vodi ter si ogledali film z naslovom *Vplivaj na svet drugače*. S pomočjo kratkega filma smo poskušali prikazati širši pomen hrane in trajnostnega načina življenja (Food and sustainability). Pri tem smo izpostavili naraščanje predelane hrane, poseganje po sladkih pijačah in naraščajočo količino zavržene hrane. A prav vsak dan se lahko

odločimo za spremembo, za to, da bomo vplivali na svet okoli sebe drugače. Z nakupom sezonske in lokalno pridelane hrane podpiramo lokalno prebivalstvo (kmetije in kmete), prispevamo k zniževanju ogljičnega odtisa (z vidika transporta hrane), skrbimo za zdrav način življenja, in če je le mogoče, si prizadevamo za nakup izdelkov iz pravične trgovine.

Sodelovali smo na sejmu Altermed

V okviru sejma Altermed smo 10. marca 2017 pripravili izziv v povezavi s *sladkanjem hrane z uporabo različnih sladkorjev*. Pripravili smo prosene kroglice, ki so jih dijaki sladkali z različnimi sladili in so bile na voljo za degustacijo. Hkrati smo predstavili prednosti in slabosti uporabe določenih sladkorjev.

Sodelovanje Gimnazije Bežigrad v kampanji *Pozor(!)ni za okolje* je sedaj že tradicija, pri kateri se dijaki intenzivno okoljsko udeležujejo. V šolskem letu 2016/2017 smo se osredotočili na ločevanje odpadkov in zmanjšanje porabe vode. Še vedno zmanjšujemo porabo vode v plastenkah pri malici in namesto tega spodbujamo uporabo pitnikov, kjer vodo segrejemo in pripravimo tople napitke. Izklapljanje elektronskih tabel ob koncu pouka je bolj organizirano, saj je to zadolžitev posebnega dežurnega učenca, ki skrbi za delovanje elektronskih tabel in računalniških programov.

EKO policija

EKOninje smo v letošnjem šolskem letu večkrat preverile, kako dijaki ločujejo odpadke, ugašajo/ ne prižigajo luči in izklapljuje elektronske table ob koncu pouka. Vse zbrane točke smo na koncu sešteli in določili ekološko najučinkovitejši razred na šoli, ki smo mu 22. aprila, na dan Zemlje, podelili pohvalo za najboljši EKOoddelek. Ločevanje odpadkov ima številne prednosti, saj razbremenimo okolje, odpadki, kot denimo zamaški, pa so lahko ponovno uporabljeni v drugačni obliki. Sodelujemo namreč v humanitarnih akcijah, v okviru katerih denar namenjamo invalidnim otrokom.

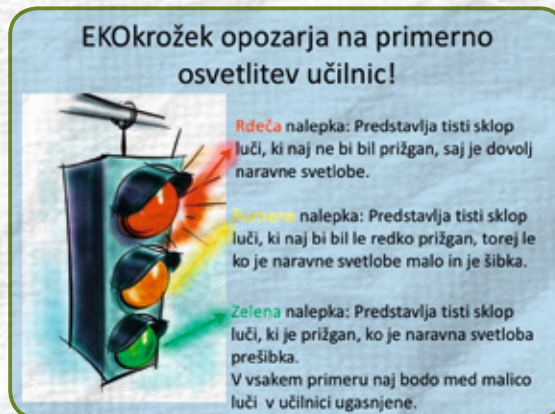
Da bi okrepili zavedanje vseh dijakov, smo jih na začetku šolskega leta izobraževali o ločevanju odpadkov ter ugašanju luči in izklapljanju elektronskih tabel. Za bodoče dijake smo na informativnem dnevu pripravili preizkus ločevanja odpadkov. Prav tako redno skrbimo za napise o varčevanju z vodo, ki občasno izginajo iz toaletnih prostorov.

• EKOninje:

Urša Kržišnik, Stella Baričič, Ajda Flisar, Eva Pražnikar, Nik Aleksander Toš, Jan Trebušak

• Mentorica:

Valentina Maver

Embalaza

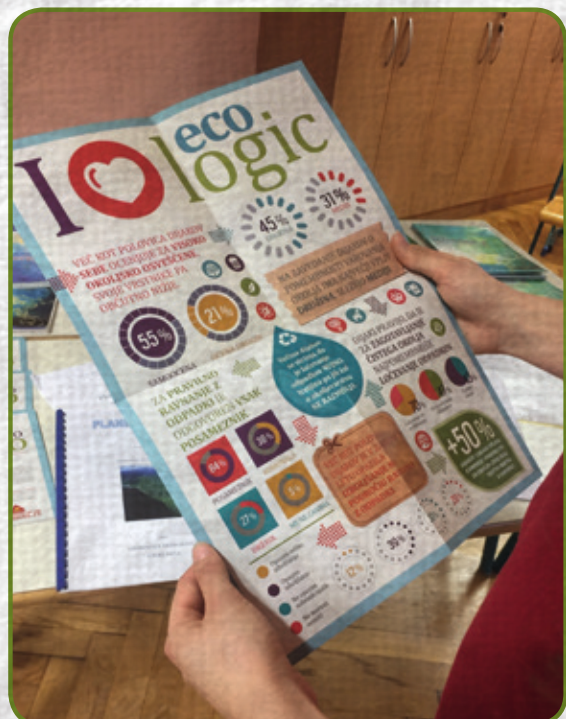
- plastenke pijač in živil;
- pločevinke pijač;
- kartonsko votlo embalažo od mleka, sokov ipd. - tetrapak;
- plastične vrečke in lončke;
- embalažo CD-jev in DVD-jev;
- plastično in aluminijasto folijo, v katero so zaviti izdelki;
- embalažo iz stiropora.

Novoletni bazar

Sejem novoletnih izdelkov je dolgoletna tradicija Gimnazije Bežigrad. Zbrane prispevke namenimo za darila socialno ogroženih otrok. Za izdelavo izdelkov uporabljamo različne materiale. Tako smo v novembru 2016 dijake poprosili, da so prinesli ostanke volne, bombažnih niti ter blago in material za darila. Ostankom smo namenili novo funkcijo, saj bi drugače verjetno končali med odpadki.

SREDNJA GOSTINSKA IN TURISTIČNA ŠOLA RADOVLJICA

V šolskem letu 2016/17 že šesto leto sodelujemo v okoljskem projektu *Pozor(!) ni za okolje*. Ta nas že z imenom opominja, da moramo biti pozorni na svoje ravnanje in odnos do okolja. Pridružitve kampanji nas je motivirala pri naših okoljskih dejavnostih in nas vedno znova spodbudila, naj sledimo svojim ciljem in jih vsako leto dopolnujemo. Na šoli tako ločujemo odpadke, varčujemo z energijo, spodbujamo dijake k odgovornemu ravnanju s hrano in skrbimo za urejeno šolo in njeno okolico.

Ogledali smo si zbirni center na Jesenicah in na Bledu ter deponijo Mala Mežaklja. Dijaki smo tako spoznali pot odpadkov, kar nas je spodbudilo k

• EKOninje:

Vesna Bohinc, Kaja Šenk, Tim Kregar,
Luka Jankovič, Andraž Kuhar,
Jure Križnar

• Mentorica:

Nataša Šetina

razmišljanju, da je ločevanje odpadkov resnično pomembno in nujno za ohranitev okolja.

Organizirali smo EKOdane, v okviru katerega smo počistili in uredili šolo in njeno okolico. Pridružili smo se tudi akciji *Očistimo našo občino – Radovljica 2017*.

EKOninje smo z urejanjem EKOkotička skrbele za informiranje vseh dijakov in zaposlenih na šoli.

Letošnje šolsko leto smo organizirali zbiralno akcijo papirja, zbirali pa smo tudi električne in elektronske odpadke. Poslušali smo tudi predavanje na temo ločenega zbiranja odpadkov s poudarkom na bioloških odpadkih.

ŠOLSKI CENTER ŠKOFJA LOKA, SREDNJA ŠOLA ZA LESARSTVO

Kampanja *Pozor(!) ni za okolje* nas vsako leto spodbuja k varovanju okolja in odgovornemu ravnanju z dobrinami, ki se zdijo samoumevne. Na šoli smo tako tudi v šolskem letu 2016/17 dijaki – EKOnindže vestno pomagali pripravljati dogodke in aktivno sodelovali pri različnih okoljskih akcijah.

K odgovornemu ravnanju z odpadki smo dijake in zaposlene na šoli spodbujali prek košev za smeti, ki smo jih opremili z ustreznimi nalepkami in tako opozorili na pravilno ločevanje odpadkov. Opazili smo, da odpadki najdejo pot do košev. Kljub temu nas čaka še nekaj dela z ozaveščanjem o pravilnem ločevanju, saj se občasno kakšen odpadek znajde v napačnem košu.

Tudi v šolskem letu 2016/17 smo za dobrodelni namen zbirali zamaške. Da je bila akcija privlačnejša, smo očistili kozarce, ki služijo kot zbiralniki. Kozarci so tako vsakodnevno spominjali dijake in učitelje, da lahko prispevajo odvečen zamašek za dober namen.

• EKOninje:

Grega Thaler, Borut Kompara,
Žiga Papič, Urban Česen, Luka Rogelj

• Mentorica:

Janja Hadalin

Odgovorno ravnanje z odpadki nas je spremljalo v Šolo v naravi

Na ekologijo nismo pozabili niti v sklopu programa Šola v naravi. Ob prvi izvedbi smo vsem dijakom 1. letnikov razložili, kako skrbimo za čistočo šole in okolice. Na dvodnevnem pohodu in ob ogledu podjetij so se dijaki držali usmeritev in vse odpadke skrbno ločevali. V drugi izvedbi programa so dijaki 2. letnikov prisluhnili predavanju Janeza Štalca, vodja ravnanja z odpadki z Loške komunale. Ta je dijakom s filmom in besedo predstavil gospodarno ravnanje z odpadki pa tudi, kako je videti s smetmi onesnažena okolica.

Očistili smo okolico šole

Tudi mi smo na šoli opazili priložnosti za izboljšanje ravnanja dijakov z odpadki. Ključno je, da dijaki ponotranjijo skrben odnos. Tako se bodo tudi na poti v šolo, v času druženja med odmori in tudi takrat, ko jim tako ne bodo veleli starši ali učitelji, vedli odgovorno do okolja.

V šolskem letu smo tako dvakrat izvedli čistilno akcijo. Največ odpadkov smo našli na parkiriščih, na obcestnih površinah in v okolici podjetij.

Ko odpadek postane surovina

Ves odpadni material naravnega izvora, ki nastane pri izdelavi izdelkov v šolski delavnici (les, plošče, furnir), meljemo v mlinu. Zbrani material nato izkoriščamo za ogrevanje naše šole. Varčujemo pa tudi z drugimi energenti. Na šoli opažamo, da dijaki ugašajo luči, varčujejo pa tudi z vodo, milom in papirnimi brisačami.

Skrb za urejeno okolico

Lansko šolsko leto 2015/16 smo v okolici šole zasadili drevesa in grmovnice. Tako smo se letos posvetili skrbi za ohranitev lepe okolice; drevje smo obrezali, rastlinam dodali oporo in jih po potrebi privezali.

Sodelovanje v kampanji *Pozor(!)ni za okolje* nas vsako šolsko leto spodbudi, da na Gimnaziji Jesenice iščemo nove, boljše rešitve za odgovorno ravnanje z okoljem. V šolskem letu 2016/17 smo največ časa namenili ozaveščanju o pomenu ločenega zbiranja odpadkov na šoli in v njeni okolici. Izvedli smo delavnico o pripravi EKOizdelkov iz odpadne plastike. Sodelovali smo tudi na informativnem dnevu. Na šoli so se prav tako pomembno zmanjšali stroški elektrike.

Zmanjšanje stroškov elektrike

Na šoli smo v šolskem letu 2016/17 zamenjali električni grelnik vode s toplotno črpalko. Toplotna črpalka zrak-voda je namenjena ogrevanju sanitarne vode na celotni šoli. Nova investicija obeta prihranek električne energije kar do šestdeset odstotkov.

- **EKOninje:**

Maja Todorovič, Hana Mohorič,
David Brelih

- **Mentorica:**

Irena Oblak

Posodica za EKO party

Destilator

Peresnica

Hranilnik iz plastenk

Delavnica za pripravo EKOizdelkov

Kreativno smo izvedli delavnico za pripravo EKOizdelkov. V 3. letniku so dijaki v skupinah pripravili načrt za njihovo izdelavo, izbrali material in jih naredili. Sledila je predstavitev pred ocenjevalno komisijo. Največ nasmehov so izzvali hranilniki za kovance v obliki pujskov, izdelanih iz plastenk.

Na informativnem dnevu smo se predstavili bodočim dijakom

Obiskovalcem smo na informativnem dnevu predstavili projekt *Pozor(!)ni za okolje*. Učenci osnovnih šol in njihovi starši so z zanimanjem prisluhnili predstavitvi delavnice za pripravo EKOizdelkov ter uporabnosti nastalih stvaritev dijakov naše šole.

ŠOLSKI CENTER KRANJ, STROKOVNA GIMNAZIJA IN SREDNJA TEHNIŠKA ŠOLA

Partnerstvo v kampanji *Pozor(!)ni za okolje* nam pomeni zavezo za še odgovornejše ravnanje z okoljem. Tema, ki smo ji v šolskem letu 2016/17 namenili osrednjo pozornost, je odgovorno ravnanje z vodo, saj ta postaja ključna dobrina za preživetje nas in planeta Zemlja. Kako pomembno je varovanje voda, smo opozorili tudi v našem EKOfilmu.

V šolskem letu 2016/17 smo bili dejavni na okoljskem področju:

- Organizirali smo zbiralne akcije: zbirali smo plastične zamaške ter odpadne kartuše in tonerje.
- Predstavili smo okoljske aktivnosti na informativnih dnevih: obiskovalci so si ogledali EKOkotiček z naslovom *Spremeni navade – bodi EKO* in odgovarjali na vprašanja, koliko vode se skriva v živilih in dobrinah, ki jih uporabljamo vsak dan. Za pravilni odgovor so bili nagrajeni z vrečico EKOsemen ali obeskom z lučko, ki smo jih izdelali iz zavrženih zamaškov in starih gumbnih baterij.
- Pripravili smo EKOfilm z naslovom *Brez vode ne gre*.
- Priredili smo EKODan, ki je potekal 22. marca 2017.

Prisluhnili smo predavanju **Zakaj uporabljati električna vozila?**

Dijaki drugih in tretjih letnikov so prisluhnili predavanju Božidarja Govediča iz Elektra Maribor. Ta je na zanimiv način predstavil okoljski vidik uporabe električnih vozil in kolikšen je delež avtomobilov, ki bi jih lahko trenutno zamenjali z električnimi, da bi imeli dovolj električne energije za druge dejavnosti.

Pojasnil je:

- kako poteka pametno polnjenje električnih vozil,
- kako dolgo zdržijo baterije,
- kako poteka recikliranje električnih avtomobilov,
- kakšna je mreža polnilnic za električna vozila v Sloveniji,
- kako dolgo polnimo baterijo.

• EKOninji:

Gregor Kalan, Anže Balantič

• Mentorice:

Branka Jarc Kovačič, Romana Debeljak, Branka Balantič

Zanimalo nas je tudi, kolikšen je strošek električnega vozila v primerjavi z vozilom na notranje zgorevanje v obdobju petih let, kako je s subvencijami za električna vozila, katere vrste električnih vozil poznamo, ali je lahko električni avto drugi avto v družin, kako močni so električni avtomobili in kolikšno hitrost dosežejo ter kateri modeli baterijskih električnih vozil so na voljo in njihov doseg.

Izvedli smo delavnico E-odpadki in naše okolje

Za dijake prvih letnikov smo izvedli delavnico v okviru petletnega ozaveščevalnega projekta na področju pravnega ravnanja z e-odpadki in odpadnimi baterijami z naslovom *LIFE Gospodarjenje z e-odpadki*. Slogan projekta, ki ga izvaja družba ZEOS, je »E-cikliraj«.

Na delavnici so dijaki najprej izpolnili anketo o e-odpadkih in odpadnih baterijah. Nato so se razdelili na pet omizij. S pomočjo moderatorjev Urše, Branke in Katje iz podjetja ZEOS in Danila iz Komunale Kranj so dijaki razpravljali o pomenu pravnega ravnanja z e-odpadki in odpadnimi baterijami. Za dodeljeno e-napravo so iskali rešitve za njeno ločevanje oziroma odlaganje, ko je ne potrebujemo več.

Omizja dijakov so med seboj tekmovala še v nagradnem kvizu in iskanju idej za slogane, ki pozivajo potrošnike k e-cikliranju.

Slogan zmagovalnega omizja sporoča:
E-cikliraj, narave ne zaviraj, človeštvo podpiraj!

Rumena ekipa Taj Lokovšek

1. To so vsi odpadki, ki so delovali na elektriko (hladilniki, baterije, pralni stroji, TV monitorji, mali opazni stolci, ...)

2. Hladilnik, mikrolvalvka, daljnose, Džepni stroji, pomivalni stroji, ...

3. Bate nje najdemo v daljincu, Galaxy Note 7, električni avtomobil, ...

4. E-odpremo uporabo bomo dnevno.

5. Da imamo, jo za rezervne dele.

6. Za recikliranje bi me motivirala denarna nagrada.

7. E-opremo odpeljemo na zbirni center ali v trgovino.

8. Tako da jih odnesemo na pravno zbirno mesto (zbirni center, trgovine, ...)

9. Pravilno ravnanje z e-odpadki je pomembno, da preprečimo onesnoševanje okolja.

10. Lokacije za pravno odlaganje so: ulični zbiralniki, zbirni kotli, mobilno zbiranje, ...

11. Prepoznalo bi me to, da vem, da pomagam okolju.

12. Da sem še videl odpadke v naravi.

13. Dobrešeni zbiralci so Komunala Kranj, Prevzemniki za ZEOS.

14. Pri redili, bi e-koboske otoke in nagrade.

15. Potekajo v različnih podjetjih, ki se ukvarajo z predelavo in reciklazo izdelkov, ki jih mi oddamo.

16. Nevarne komponente so: kemikalije, plini in druge nevarne snovi.

17. Po mojem bi bilo bolje če bi imeli razdelki daljšo življenjsko dobo.

18. Podaril bi jo nekemu ali prodal.

19. Da, pripravljen sem mu jo oddati.

20. Da poznam centre in kje tudi oddajam e-odpadke.

E-cikliraj
 elektroniko zbiraj,
 jo ločuj
 in okolje
 obranuj!

Partnerstvo v kampanji *Pozor(!)ni za okolje* nam pomeni zavezo za še odgovornejše ravnanje z okoljem. Tema, ki smo ji v šolskem letu 2016/17 namenili osrednjo pozornost, je odgovorno ravnanje z vodo, saj ta postaja ključna dobrina za preživetje nas in planeta Zemlja. Kako pomembno je varovanje voda, smo opozorili tudi v našem EKOfilmu.

Delavnica *Kako reciklirati e-odpadke?*

Udeležili smo se delavnic *E-cikliraj*, kjer smo razpravljali o pomenu pravilnega ravnanja z e-odpadki in odpadnimi baterijami. Dijaki smo se seznanili z dejstvom, zakaj je pomembno, da se e-odpadki in odpadne baterije e-ciklirajo. Iskali smo odgovore in rešitve na področju odgovornega ravnanja z e-odpadki, ki smo jih po zaključku delavnice predstavili vsem sodelujočim. Tekmovali smo v kvizu in iskali ideje za slogane, ki pozivajo potrošnike k e-cikliranju: »E-cikliraj, narave ne zaviraj, človeštvo podpiraj!«, »E-cikliraj in varuj, občuduj naravo!«

Dijake smo ponovno opozorili na zelene kote, ki so namenjeni brezplačni oddaji malih aparatov, mobilnih telefonov, baterij in sijalk in stojijo v večjih tehničnih trgovinah. Napačno odloženi e-odpadki, predvsem stare baterije in sijalke, ki vsebujejo težke kovine, imajo velik negativen vpliv na naše okolje, med drugim tudi na podtalnico.

• EKOninje:

Bijanca Toplak, Sara Božičko, Monika Butolen, Monika Liber, Mirela Maroh, Špela Petek, Nina Potrč

• Mentorica:

Mija Vaupotič Gregorinčič

Ozaveščali smo o pomenu voda za življenje

O odgovornem ravnanju z okoljem smo govorili tudi ob svetovnem dnevu voda in na pomen vode za življenje in nujno varčevanje z njo opozarjali vse šolsko leto. Januarja 2017 smo izvedli delavnice z naslovom *Reka Drava – darilo narave za vse generacije*. Povezali smo se z ornitologi, ribiči, lovci, prisluhnili njihovim predavanjem in se odpravili na teren. Opazovali smo ptice in jih prepoznavali. Povzpeli smo se na ornitološko opazovalnico, od koder se razprostira čudovit pogled na kolonijo navadnih čiger na gnezditvenih otokih. Spoznavali smo floro in favno ob Dravi. Sodelovali smo na prepletu predavanj *Odvajanje in čiščenje odpadne vode na področju ptujskega polja – skupaj ubiramo pravo pot*.

Odpadni materiali so z našim ustvarjalnim duhom dobili novo namembnost

Dijaki naše šole se ukvarjamo z reciklažo materialov in pri tem poskušamo pokazati svojo ustvarjalnost in umetniški duh. Aranžerski in ekonomski tehniki iz različnih odpadnih materialov ustvarjamo zanimive reciklažne kompozicije. Iz odpadnega papirja, kartona in lesa na inovativen način odpadnemu materialu vdihnemo nov pomen, nov videz, oblikujemo izložbe v avli šole in po mestu Ptuj. Februarja smo pripravili predstavitev *EKObum*, kjer smo zbirali odpadni material, ga odpeljali na »Čisto mesto«, nekaj pa smo ga uporabili za dekoracijo hodnikov.

Organizirali smo več zbiralnih akcij

Vse šolsko leto smo ločevali odpadke, stiskali plastenke, varčevali z vodo in energijo ter posadili drevo. Organizirali smo več zbiralnih akcij. Po razredih smo zbirali stara oblačila, jih odpeljali na Karitas ali jih podarili pomoči potrebnim družinam. Dijakom smo na ustvarjalen način predstavili, da lahko vsak posameznik veliko pripomore k čistejšemu okolju in zmanjšanju ogljičnega odtisa.

ŠC NOVA GORICA, BIOTEHNIŠKA ŠOLA, ŠEMPETER PRI GORICI

V okviru projekta *Pozor(!)ni za okolje* smo se v šolskem letu 2016/17 lotili EKOizziva kar v dijaškem domu naše šole. Za vsakodnevno opozarjanje in ozaveščanje dijakov o pravilnem ločevanju odpadkov, zračenju sob in varčevanju z vodo ter energijo smo izdelali posebne EKOsemaforje in zelene pike, ki nas opozarjajo na odnos do okolja in doma, v katerem živimo.

• EKOninje:

Kaja Brezavšček, Tinkara Gregorčič,
Maja Škrlj, Kristina Peric, Loris Marsetič,
Kristian Pipan, Igor Uršič

• Mentorice:

Andreja Hauptman, Jasna Drašček,
Mojca Novak Simonič

Z otroki smo govorili o zdravi prehrani

V vrtcu Ciciban v Novi Gorici smo v skupini predšolskih otrok izvedli delavnico na temo senzorne edukacije. Z malčki smo preizkušali vsa naša čutila pri hrani, jih podučili o zdravi prehrani in vsebnosti barvil in sladkorja. Navdušeni so bili tako otroci kot mi, prijatelji narave!

EKOizziva smo se lotili v dijaškem domu

V dijaškem domu smo opazili, da je še vedno veliko odpadkov, ki niso pravilno ločeni. To nam je predstavljalo EKOizziv, ki smo se ga lotili na ustvarjalen način. Stanovalce smo o pravilnem ločevanju ozaveščali in pozivali z EKOsemaforjem in okrasitvijo na stopnišču dijaškega doma.

Vse šolsko leto smo izvajali akcije in projekte

- **Priredili smo sejem knjig Uporabnic:** preostanek knjig smo podarili interni knjižnici materinskega doma v Šempetru pri Gorici.
- **Zbirali smo zamaške.**
- **Izdelovali smo EKOokraske za bazar**
- **Organizirali smo zbiralno akcijo papirja**
Star papir zbiram – maturante podpiram!: Zbrani denar od prodaje odkupljenega papirja je bil namenjen našim maturantom za plačilo stroškov maturantskega plesa.

GIMNAZIJA FRANCETA PREŠERNA KRANJ

Dijaki in zaposleni na Gimnaziji Franceta Prešerna Kranj smo v kampanjo Pozor(!)ni za okolje vključeni že od samega začetka. V sedmih letih stalnega izobraževanja in izboljševanja smo postali osveščeni prebivalci lepe Gorenjske. Ni nam namreč vseeno, kakšno okolje bomo pustili naslednjim generacijam. O tem govori tudi naš slogan »Ohranimo okolje za kasnejše generacije!«.

Na Gimnaziji Franceta Prešerna Kranj z različnimi aktivnostmi vsako leto skrbimo, da bi bili do narave in okolja čim bolj prijazni. Naše EKONinje dijake in zaposlene osveščajo, kako pravilno **ločevati odpadke, opozarjajo na napake in osveščajo o načinih zmanjševanja ogljičnega odtisa.**

• EKONinje:

Lara Boncelj, Alec Christian, Urban Klinc, Katja Kosem, Marijana Kremenovič, Tina Peternelj, Maša Žumer, Ana Ribnikar

• Mentorica:

Vesna Arh

Jeseni 2016 in spomladi 2017 smo organizirali **akciji zbiranja papirja in tekstila**. Z akcijo zbiranja starega papirja smo pomagali socialno šibkejšim dijakom, vreče z zbranim tekstilom pa smo podarili Slovenski filantropiji.

Že več kot deset let **zbiramo plastične zamaške**. Z njimi smo v teh letih pomagali številnim otrokom in odraslim z različnimi zdravstvenimi težavami (pomagali smo dijaku z Raven na Koroškem pri nakupu stopniščne vzpenjače, več otrokom s cerebralno paralizo pri nakupu prirejenih vozil, dvigal in vozičkov ter mladim, ki se spopadajo z rakom in redkimi boleznimi itd.). Tudi letos smo napolnili deset velikih vreč, ki čakajo na odvoz k pomoči potrebnim.

Za **tonerje, baterije, kartuše in e-odpadke** imamo na šoli posebna zbirna mesta.

V januarju 2017 smo organizirali **EKOdan**. Dijaki so poslušali predavanji podjetij Slopak in TIP&TAP, na delavnicah pa s svojo inovativnostjo in kreativnostjo ustvarjali čudovite izdelke.

Na **informativnem dnevu** so si bodoči dijaki lahko **ogledali razstavo plakatov in izdelkov** ter se ustavili ob ličnem **EKOkotičku**. Slednjega so uredile EKOninje naše šole.

Kaj pa naše **drevo**? V deželo je prišla pomlad in drevo se je odelo v cvetoče barve.

Že šesto leto zapored na šoli izvajamo različne ekološke dejavnosti in sodelujemo s širšo javnostjo in Mestno občino Kranj. Trudimo se iskati nove izzive in s tem pritegniti čim več dijakov ter jih ozaveščati o okoljskih problemih. Letošnjemu oddelku 3. f sta se pridružila še 1. b in 3. h. Dijaki vseh treh oddelkov sodelujemo pri različnih projektih, med drugim nadaljujemo izvajanje našega najprepoznavnejšega projekta *Kranj na kolo*, ki je letos dejaven pod okriljem Komisije za varno kolesarjenje Mestne občine Kranj.

Izkazali smo se kot kolesarski mojstri

Naš največji ponos in dosežek že šesto leto zapored predstavlja sodelovanje z Mestno občino Kranj in povezovanje s projektom *Kr' na kolo*. Vsako leto se projektu pridruži več učencev. Skupaj si prizadevamo na kolo »spraviti« čim več ljudi, zmanjšati onesnaženost mesta in povečati zanimanje za druge okoljske dejavnosti.

V Evropskem tednu mobilnosti smo EKOfrendi z gimnazije Kranj v sodelovanju z Mestno občino Kranj in Kolesarskim klubom Kranj priredili akcijo, ki je potekala 22. septembra 2016. V okviru akcije smo popravljali kolesa mimoidočih. Dogajanje smo popestrili z glasbo in sveže iztisnjeno limonado ter bombončki za najmlajše kolesarje. Zainteresiranim smo predstavili naše cilje in prednosti vožnje s kolesom. Prav vsak obiskovalec se je lahko preizkusil tudi v vožnji z ovirami in na kolesarskem poligonu.

• EKOninje:

Aaron Marcel Veldin, Katja Rode, Živa Valjavec, Laura Jakše, Valerija Ažman, Iza Oblak, Karmen Zalokar, Maša Debelak, Mirjam Šenk, Žan Žnidar, Julija Vrutar, Job Stopar, Maruša Lučič Bolka

• Mentorji:

Marija Maruša Vencelj, Martina Lušina Basaj, Mihael Šorli, Alenka Bizjak

Ob odprtju sistema izposoje koles Kr' s kolesom smo postavili stojnico

Dijaki Gimnazije Kranj smo 8. aprila 2017 na Glavnem trgu pripravili stojnico, kjer smo predstavljali aktivnosti projekta *Kranj na kolo*. Sledilo je odprtje novega sistema izposojanja koles v Kranju. Mimoidoče smo poučili o sodelovanju, ponovno pa ni manjkala niti sladka limonada.

Udeležili smo se tekmovanja *Zeleno pero*

V sodelovanju z Društvom Planet Zemlja je letos četrtič potekalo tekmovanje *Zeleno pero* na šolski in državni ravni. V pisanju novinarskih prispevkov na temo trajnostnega turizma se je pomerilo trinajst dijakov naše šole.

Urejali smo EKOvrt

Pomembno je, da tudi okolica šole odraža našo okoljsko držo. Tako smo vse šolsko leto skrbeli za urejen EKOvrt.

Posneli smo video o večji uporabi lokalnega sadja in zelenjave v šolski prehrani

Dijaki smo se priključili projektu *Eathink*, pod okriljem katerega smo posneli video. V njem smo predstavili zamisel o večji uporabi lokalno pridelanega sadja in zelenjave v šolski prehrani. Za mnenje smo vprašali dijake oddelka 1. b, ki so bili nad zamislijo navdušeni.

Informativni dan

Ob informativnih dnevih smo bodoče učence privabljali z interaktivnimi letaki in sladkimi bomboni. Na EKOtabli smo prikazali svoje okoljske dosežke.

BIOTEHNIŠKA ŠOLA MARIBOR

V šolskem letu 2016/2017 smo večjo pozornost namenili ponovni uporabi tekstila in odgovornemu ravnanju s hrano. Dijake in zaposlene na šoli smo spodbujali k uspešnejšemu ločevanju odpadkov in varčevanju z energijo ter jih osveščali o pomenu ohranjanja kulturne dediščine. Za društvo Jonatan Prijatelj smo zbirali tonerje. Pokazali smo tudi, kako lahko kolo uporabimo na vrtu.

Ponovna uporaba tekstila

Tekstil ne spada med odpadke, smo se strinjali dijaki in razmišljali o možnih načinih ponovne uporabe. Lotili smo se izdelave uporabnih izdelkov iz zbranega tekstila. Pogosto se izgovarjamo, da nečesa ne znamo izdelati. Na naši šoli nismo iskali izgovorov, ampak pokazali voljo, željo in ideje. Nastajati so začeli različni uporabni izdelki: torbice iz džinsa, nakupovalne

• EKOninje:

Tjaša Kancler, Lara Krajnc, Tea Misja, Sara Petek, Mihael Unger

• Mentorji:

Simon Gračner, Kristina Dolinar Paulič, Jolanda Ziherl Sajko

torbe iz majic in dežnika, predpasniki, prevleke za blazine, peresnice, punčke iz cunj in drugi.

Rezultat projekta so novi uporabni izdelki, hkrati pa so dijaki prispevali k zmanjšanju ogljičnega odtisa.

Odgovorno s hrano – »Nazaj h koreninam – lokalno nad globalno«

Za to temo smo se odločili, ker smo želeli predstaviti lokalno pridelano hrano. Naš cilj je bil, da spodbujamo uživanje hrane, ki jo lahko pridelamo doma na vrtu ali kupimo pri lokalnih pridelovalcih, saj najmanj obremenjuje okolje. Izvedli smo kuharske delavnice, organizirali ekološko tržnico, predavanja, promovirali slovensko hrano in pravično trgovino ter z amerškimi gosti primerjali hrano, ki jo uživamo.

Najboljše rezultate smo dosegli s tistimi dejavnostmi, pri katerih so dijaki šole kreativno sodelovali in s katerimi smo uspeli privabiti širšo javnost. Naš moto je bil »Pogosteje posegajmo po lokalno pridelani hrani in bomo večkrat dobro in zdravo jedli«.

Vrtno kolo

Pogosto uporabljamo cestna, gorska in sobna kolesa. Z dijakom Mišlom Senčičem smo se odločili, da različnim kolesom dodamo še vrtno kolo. Bi se peljali z njim? Verjetno težko, saj predstavlja poskus ponovne uporabe kolesa na vrtu. Zakaj bi kolo, ki ste se ga naveličali, zavrgli? Potrebno je samo malo domišljije in že ga lahko spremenite v zanimivo vrtno skulpturo.

GIMNAZIJA JURIJA VEGE IDRİJA

Na Gimnaziji Jurija Vege Idrija si želimo biti zgled odgovornega ravnanja z okoljem tako med dijaki in zaposlenimi na šoli kot tudi v lokalnem okolju. V šolskem letu 2016/17 smo zasnovali različne okoljske dejavnosti, s katerimi smo krepili okoljsko zavest dijakov in jih spodbujali k vsakodnevnim praksam, ki so prijaznejše do okolja.

Dijaki Gimnazije Jurija Vede Idrija smo v šolskem letu 2016/17 izvedli številne okoljske dejavnosti. Med njimi tudi naslednje:

- Poskrbeli smo za ločeno zbiranje odpadkov. Na ekoloških otokih smo ločeno zbirali komunalne odpadke, plastično embalažo, baterije, papir in biološke odpadke. Med naše okoljske aktivnosti smo zapisali tudi celoletno zbiranja odpadne električne embalaže, baterij, akumulatorjev, sijalk in tonerjev. Za pomoč naši sokrajanki smo zbirali tudi plastične zamaške.
- Dijake smo spodbujali k varčnejši porabi papirja. Prostor za besedno in slikovno ustvarjalno izražanje je namreč na obeh straneh pisalnega papirja.
- Del naše ekološke misije je bilo spodbujanje varčevanja z energijo. Vestno smo ugašali luči, uporabljali varčne žarnice, ugašali elektronske naprave in v času kurilne sezone pred posameznim predavanjem za deset minut odprli vsa okna in tako prezračili učilnice.
- Aprila smo izvedli čistilno akcijo, s katero smo poskrbeli za urejeno okolico šole.
- Na sejmu Altermed v Celju, katerega tema je bila *Odgovorno s hrano*, smo izpeljali predstavitev *Domače in ob času – odgovorno s hrano* in *Pridobivanje etanola iz bioloških odpadkov*.

• EKOninje:

Cene Skrt, Žiga Urh Gala, Jakob Uršič, Rok Lazar, Matic Turk, Rok Jereb

• Mentorica:

Tanja Pirih

Izračunali smo ogljikov in vodni odtis

Dijaki smo s pomočjo spletnega kalkulatorja izračunali naš ogljikov odtis. Pri izračunu smo upoštevali povprečen življenjski slog dijakov naše šole. Čeprav smo imeli občutek, da zgledno vplivamo na ohranjanje okolja, so nas rezultati presenetili. Z našim slogom življenja bi namreč potrebovali 1,5 planeta! Po izračunih dijaki povprečno porabijo 874 m³ vode na leto. Spoznali smo, da je še veliko prostora za izboljšanje naših vsakodnevnih aktivnosti, s katerimi bomo prispevali k ohranjanju okolja – doma, v šoli in službi.

Priredili smo dan odprtih vrat

V okviru dneva odprtih vrat smo priredili različne aktivnosti in sprejeli zanimive goste:

- Gospa Tjaša Kranjec iz Slopaka je predstavila življenjski krog odpadka.
- Gospod Marjan Senegačnik s Fakultete za organizacijske vede Kranj Univerze v Mariboru je pripravil predavanje na temo *Vplivi cestnega prometa na obremenjevanje ozračja in ogljični odtis*.
- Ogledali smo si film *Plastik fantastik* in se pogovorili z avtorjem Urošem Robičem.

Priredili smo delavnico o zeleni mobilnosti

Za šestošolce z vseh sosednjih osnovnih šol smo pripravili delavnico o zeleni mobilnosti. Na njej smo predstavili tudi električni motor, ki so ga dijaki naše šole izdelali sami.

S kolesi v sosesko oziroma Z becikli v becirke

Dijaki programov »Strojni tehnik« in »Mehatronik operater« so pristopili k projektu Mladinskega centra Idrija. Izziv se je nanašal na uvedbo sistema izposoje koles v Idriji. To možnost zelene mobilnosti bi najprej uporabljali dijaki ter obiskovalci Mladinskega centra Idrija, saj le-ta ponuja možnosti prenočitve in je tako zanimiva lokacija za turiste. Nato bi projekt omogočil izposajo koles vsem prebivalcem mesta.

GIMNAZIJA FRANCA MIKLOŠIČA LJUTOMER

Skrb za okolje je na naši šoli že stalnica, zato z različnimi okoljsko usmerjenimi dejavnostmi z velikim veseljem sodelujemo pri projektih, kakršen je kampanja Pozor(!)ni za okolje. Dijake, zaposlene in širšo javnost želimo poučiti o pomenu trajnostnega načina življenja in jim pokazati, da nam za okolje ni vseeno. Tudi letos smo bili zelo dejavni, zato izpostavljamo svoje najodmevnejše aktivnosti.

Akcija zbiranja odpadnih zdravil

Z dijaki programa predšolske vzgoje smo izvedli akcijo osveščanja o ravnanju z odpadnimi zdravili. S plakati o pravilnem ravnanju z odpadnimi zdravili smo dijake in zaposlene povabili, da počistijo domačo lekarno in v šolo prinesejo odpadna zdravila (zdravila, ki jim je potekel rok trajanja, in zdravila, ki jih ne potrebujejo več). Zbrana zdravila smo odnesli na Zbirni center Ljutomer, kjer so nam razložili, kako se zdravila pravilno sortirajo v posebne zabojnike za nevarne odpadke. Opozorili so nas tudi, da zdravil nikakor ne smemo odvreči v straniščno školjko ali jih odlagati med navadne gospodinjske odpadke. Z napačnim ravnanjem zdravilom namreč omogočamo vstop v okolje, kar ima lahko neželene posledice tako za okolje kot ljudi.

• EKOninje:

Petra Mundar, Lucija Pucko,
Melani Kianec, Mojca Onišak,
Oliver Rogulja

• Mentorici:

Mateja Godec, Nina Žuman

Čistilna akcija

Marca 2017 smo organizirali čiščenje pešpoti od šole do železniške postaje. Dijaki to pot dnevno prehodijo vsaj dvakrat. Akcija je bila zelo uspešna. Smeti ni bilo veliko, zato smo pobiranje odpadkov razširili in očistili še del pešpoti, po kateri se dnevno sprehajajo občani Ljutomera.

Jej lokalno in vzemi, kolikor moreš

Veliko pozornosti smo namenili prehrani, še posebej pomenu lokalno pridelane hrane s poudarkom na ekološki pridelavi in zmanjševanju količine odpadne hrane. Izvedli smo delavnice in obiskali največjo ekološko kmetijo v Pomurju, ki zajema 250 hektarjev površine s prstoživečim govedom in prašiči. Posestvo leži med reko Muro in Lendavo, v samem »kljunu« Slovenije, ob hrvaško-madžarski meji. Na kmetiji se ukvarjajo predvsem z ekološko pridelavo poljščin, kot so ajda, proso, ječmen, rž, oves, pšenica, pira, koruza, sirek in buče. Ob posestvu te ekokmetije se razprostira Murski gozd, pravzaprav »pragozd«. Ta predstavlja edinstveno naravno krajino, povsem nedotaknjeno od človekovih posegov v prostor.

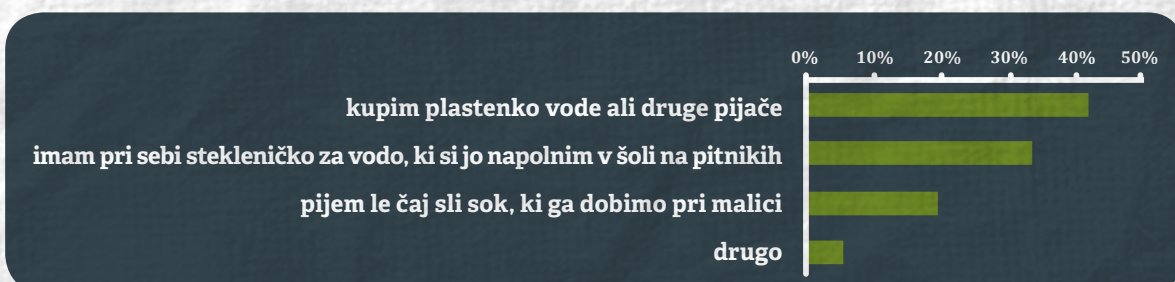
Na šoli smo dva tedna spremljali količino odpadne hrane pri šolski malici. Ugotovili smo, da se količina razlikuje glede na jedilnik, v povprečju pa dnevno zvržemo 22 kilogramov hrane, kar je po našem mnenju še vedno preveč. V ta namen smo se lotili osveščanja s plakati in z radijsko oddajo Glas GFML.

Skrb za odpadno embalažo

Na začetku šolskega leta smo med dijake drugih letnikov izvedli anketo o odpadkih, ki nastajajo v času šolske malice. Neprijetno nas je presenetilo, da še vedno več kot 40 odstotkov dijakov kupuje vodo in druge pijače v plastenkah. Takoj smo se lotili akcije osveščanja, hkrati pa smo iz odpadnih plastenk izdelali stolček, ki ga dijaki uporabljajo v dijaški sobi za oddih.

Izberi trditev, ki drži zate. Za potešitev žeje v šoli: (n = 72)

SODELUJOČI PARTNERJI

Ciljev kampanje *Pozor(!)ni za okolje* ne bi mogli doseči brez podpore, zavzetosti in aktivnega sodelovanja naših partnerskih organizacij, za kar se jim v družbi Goodyear Dunlop Sava Tires najlepše zahvaljujemo. S svojim strokovnim znanjem so pomagali odpraviti marsikatero dilemo, sodelovali so pri ocenjevanju dejavnosti dijakov, na šolah in v svojih organizacijah izvajali predavanja in ne nazadnje skupaj z vsemi sodelujočimi v kampanji dvigali okoljsko zavest. Prizadevali si bomo, da bo skupno sodelovanje tudi v prihodnje obrodilo čim več okoljskih sadov.

Partnerske šole, ki so ob začetku šolskega leta 2016/17 pristopile k projektu:

- BIC Ljubljana, Živilska šola,
- Biotehniška šola Maribor,
- Ekonomska gimnazija in srednja šola Radovljica,
- Gimnazija Bežigrad,
- Gimnazija Celje – Center,
- Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer,
- Gimnazija Franceta Prešerna Kranj,
- Gimnazija in ekonomska srednja šola Trbovlje,
- Gimnazija in srednja šola Rudolfa Maistra Kamnik,
- Gimnazija Jesenice,
- Gimnazija Jurija Vege Idrija,
- Gimnazija Kranj,
- Gimnazija Ledina,
- Gimnazija Moste,
- Gimnazija Škofja Loka,
- Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma,
- Srednja ekonomska šola Ljubljana,
- Srednja gostinska in turistična šola Radovljica,
- Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna,
- Srednja šola Jesenice,
- Srednja šola tehniških strok Šiška,
- Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana,
- Šolski center Celje, Srednja šola za kemijo, elektrotehniko in računalništvo,
- Šolski center Kranj, Srednja tehniška šola,
- Šolski center Kranj, Strokovna gimnazija,
- Šolski center Nova Gorica, Biotehniška šola,
- Šolski center Ptuj, Ekonomska šola,
- Šolski center Slovenj Gradec, Gimnazija Slovenj Gradec,
- Šolski center Slovenj Gradec, Srednja šola Slovenj Gradec in Muta,
- Šolski center Škofja Loka, Srednja šola za lesarstvo,
- Šolski center Škofja Loka, Srednja šola za strojništvo,
- Šolski center Velenje, Elektro in računalniška šola,
- Tehniški šolski center Maribor.

Partnerske organizacije, ki podpirajo Goodyearovo nacionalno gibanje za zmanjševanje ogljičnega odtisa:

- Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje,
- Dinos, d. d.,
- Društvo Ekologi brez meja,
- Elektro Maribor, d. d.,
- Fakulteta za organizacijske vede Univerze v Mariboru,
- Goodyear Dunlop Sava Tires, proizvodnja pnevmatik, d. o. o.,
- Gumbin, ekološke rešitve, d. o. o.,
- JEKO-IN, javno komunalno podjetje, d. o. o., Jesenice,
- Komunala Brežice, d. o. o.,
- Komunala Kranj, javno podjetje, d. o. o.,
- Komunala Novo mesto, d. o. o.,
- Komunala Radovljica, d. o. o.,
- Komunala Trbovlje, d. o. o.,
- Komunalno podjetje Ormož, d. o. o.,
- Komunalno podjetje Velenje, d. o. o.,
- Loška komunala, oskrba z vodo in plinom, d. d.,
- Mestna občina Kranj,
- Mestna občina Slovenj Gradec,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Ministrstvo za okolje in prostor,
- Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano Kranj,
- Občina Jesenice,
- Občina Radovljica,
- Občina Škofja Loka,
- Slopak, družba za ravnanje z odpadno embalažo, d. o. o.,
- Snaga Javno podjetje, d. o. o.,
- SNAGA, d. o. o.,
- Zavod TIP&TAP storitve, razvoj in izobraževanje so.p.,
- Zavod za gozdove Slovenije,
- ZEOS, ravnanje z električno in elektronsko opremo, d. o. o.

Og

u

EKOpraktik

Zbornik okoljskih aktivnostih sodelujočih šol
v kampanji Pozor(!)ni za okolje 2016/17

Uredniški odbor:

Simona Dijak, Ana Verčko Grilec, Renata Košir

Kraj in založba:

Kranj, Goodyear Dunlop Sava Tires, d.o.o.

Leto izida:

2017

Nosilec avtorskih pravic:

Goodyear Dunlop Sava Tires, d.o.o.,
Škofjeloška 6, 4000 Kranj

Cena:

Brezplačna publikacija

Natisnjeno na recikliranem papirju.

ISSN 2536-3190 (tiskana izdaja)
ISSN 2536-3204 (spletna izdaja)

Način dostopa (URL):

http://www.pozornizaokolje.si/o_projektu/ekopraktik

